

*Білогузов Є.В.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
(Науковий керівник: к.е.н., доцент Кононенко Л.В.)
Центральноукраїнський національний технічний університет*

ДОРАДЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ІНФОРМАЦІЙНО- КОНСУЛЬТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ

Сільське господарство традиційно є однією з основних галузей для України. Функціонування сільськогосподарських підприємств має суттєві особливості та значно відрізняється від інших галузей економіки (сезонний характер виробництва, залежність від погодних умов, використання біологічних активів, особливості земельних відносин тощо). Основна цільова спрямованість діяльності сільськогосподарських підприємств – це забезпечення населення планети продуктами харчування та іншими необхідними ресурсами шляхом вирощування сільськогосподарських культур і розведення свійських тварин.

Термін «сільське господарство» походить від латинських слів «ager» (поле) та «solo» (обробляти), що разом утворюють «agriculture», тобто обробіток землі. Однак сьогодні поняття «сільське господарство» («Agriculture») включає широкий спектр діяльності, що охоплює як традиційні сільськогосподарські практики (тваринництво, рослинництво, овочівництво та ін.), так і види діяльності, що не пов'язані безпосередньо з виробництвом сільськогосподарської продукції (наприклад, зелений туризм, створення рекреаційних зон, парків тощо). Таким чином, сучасні сільськогосподарські підприємства, окрім виробництва сільськогосподарської продукції (продукти харчування, корми для тварин, сировина для текстильної та шкіряної промисловості тощо), виконують й інші важливі функції, такі як розвиток сільських територій, охорона довкілля та сприяння сталому сільському розвитку, тобто сьогодні сільське господарство є мультифункціональним.

Мультифункціональність сільського господарства створює умови для реалізації потенціалу малих сільськогосподарських підприємств (який сьогодні здебільшого є прихованим) та забезпечує реалізацію сталого сільського розвитку. Проте його розвиток має базуватися на сучасних знаннях та технологіях для виробництва безпечної та інноваційної продукції, що досягається шляхом дотримання принципів відповідального використання ресурсів.

Недостатній рівень інновацій, низка кваліфікація кадрів та застарілі методи управління негативно впливає на забезпечення сталого сільського розвитку [1]. Вирішити ці проблеми можливо шляхом забезпечення доступу сільського населення до якісної освіти, що сьогодні здебільшого розглядаються у контексті з цифровізацією.

Успішна діяльність дорадчих служб в Україні залежить не лише від наявності кваліфікованих фахівців та ефективних комунікацій для оперативного консультування, але й від забезпечення достовірною, якісною та актуальною

інформацією [4]. Якісне інформаційне забезпечення є ключовим фактором для досягнення сталого сільського розвитку, на який здебільшого впливає діяльність малих сільгоспвиробників, ефективна діяльність яких сьогодні практично неможлива без дорадчого супроводу. Це зумовлено складністю процесів, пов'язаних зі створенням, поданням та використанням звітності, яка є фундаментальною складовою інформаційного забезпечення будь-якого господарюючого суб'єкта. Підготовка звітності базується на даних бухгалтерського обліку та вимагає спеціалізованих знань. Більшість малих сільськогосподарських підприємств не мають у своєму штаті кваліфікованих бухгалтерів, тому часто вдаються до послуг зовнішніх фахівців. При цьому, як правило, облік та звітність орієнтовані переважно на виконання фіскальних вимог.

Сьогодні процес підготовки та подання податкової звітності малими сільськогосподарськими підприємствами пов'язаний із суттєвими проблемами. Так, відповідно до чинного законодавства України, суб'єкти аграрного бізнесу мають можливість застосовувати різні системи оподаткування. Це стосується як фізичних осіб-підприємців (ФОП), що ведуть сільськогосподарську діяльність, так і юридичних осіб, а також сімейних фермерських господарств (СФГ), які часто представлені домогосподарствами. При виборі системи оподаткування господарюючий суб'єкт повинен насамперед враховувати особливості господарської діяльності та перманентні і стратегічні зміни, які стосується напрямів реформування вітчизняної системи оподаткування відповідно до Національної стратегії доходів до 2030 року [3], що натеper для малих сільськогосподарських підприємств неможливо без супроводу дорадчої служби.

Щодо інформаційно-довідкового забезпечення малих сільськогосподарських підприємств – клієнтів дорадчих служб, то наразі найбільш раціональним є використання матеріалів веб-порталу AgroUA.net. Застосовуючи наявну платформу інформаційно-довідкової системи «Аграрний сектор України» AgroUA.net та її контент, є можливим створити загальну базу сільськогосподарських знань шляхом комплексної модернізації структури та шляхом інтеграції територіальної прив'язки даних.

Дорадчі послуги сьогодні мають значний потенціал для розвитку малих сільськогосподарських господарств. Вони спрямовані на оптимізацію їх адаптації до змін кон'юнктури ринку, підвищення продуктивності та забезпечення сталого сільського розвитку. Значна частина цих послуг надається аграрним підприємствам безоплатно. Функціонування дорадчих служб є звичайною практикою в більшості розвинених країн світу. Клієнтами дорадчих служб («agricultural extension» буквально перекладається як «поширення сільськогосподарських знань») за кордоном переважно є невеликі сільськогосподарські виробники, які потребують консультацій з питань аналізу та впровадження інновацій [2]. Натеper у розвинених країнах при наданні дорадчих послуг особлива увага приділяється забезпеченню реалізації цілей сталого розвитку.

Дорадча діяльність ґрунтується на принципах постійного навчання та професійного вдосконалення. Сільське господарство є динамічною галуззю, що зазнає постійних змін. Тому в процесі надання консультацій необхідно

забезпечувати безперервне оновлення знань як сільськогосподарських виробників (фермерів), так і сільського населення, постійно надаючи актуальні та дієві рекомендації.

До ключових принципів дорадчої діяльності належать етичність та конфіденційність. Дорадники повинні дотримуватися високих етичних норм, забезпечувати чесні, відкриті та конфіденційні відносини з клієнтами, що сприяє формуванню довіри та створенню довгострокових партнерських відносин.

Список використаних джерел:

1. Kyrylov, Y., Hranovska, V., Savchenko, V., Kononenko, L., Gai, O., & Kononenko, S. (2024). Sustainable Rural Development in the Context of the Implementation of Digital Technologies and Nanotechnology in Education and Business. *Nanotechnology Perceptions*, 297-323. <https://doi.org/10.62441/nano-ntp.v20iS8.25>.

2. Кононенко Л., Савченко В., & Карнаушенко А. Консалтинг в агробізнесі: сучасний стан, проблеми та перспективи. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. (17), 50-56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.17.7>.

3. Національна стратегія доходів до 2030 року. *Міністерство фінансів України*. URL: https://mof.gov.ua/uk/national_income_strategy-716 (дата звернення: 03.11.2024).

4. Савченко В., Кононенко Л. Оптимізація функціонування малих сільськогосподарських підприємств у контексті співпраці з регіональними дорадчими службами. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. № 14. С. 43–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.14.6>.

УДК 65.24:330.34

*Готішан В.Г.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
(Науковий керівник: к.е.н., доцент Дмитришин Б.В.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ UiPATH ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

У сучасних умовах швидкого розвитку технологій, підприємства стикаються з необхідністю впровадження ефективних інструментів для управління та моніторингу оборотними активами. Це завдання є критично важливим для підтримки фінансової стабільності та забезпечення ліквідності підприємства. Одним із перспективних цифрових інструментів для автоматизації процесів у цій сфері є UiPath [1] – платформа для автоматизації бізнес-процесів, яка дозволяє значно підвищити ефективність управління оборотними активами. Розробником є американська корпорація UiPath Inc.

Аналіз бізнес-процесів (Process Mining) в системі UiPath фокусується на виявленні, аналізі та оптимізації бізнес-процесів на основі даних із журналів подій (event logs), що поєднує класичний аналіз бізнес-процесів з їх інтелектуальним аналізом даних (рис. 1).